

**PROGRAMKOMITEENS FORSLAG TIL
SAMEPOLITISK PROGRAM
2009-2013**

www.frp.no

Fremskrittspartiet
-for folk flest

Fremskrittspartiets generelle prinsipper

Fremskrittspartiet er et liberalistisk folkeparti. Det bygger på Norges grunnlov, norsk og vestlig tradisjon og kulturarv, med basis i det kristne livssyn og humanistiske verdier.

Hovedmålet er sterk nedsettelse av skatter, avgifter og offentlige inngrep. Det fundamentale i vårt samfunnssyn er troen på, og respekten for, det enkelte menneskets egenart, og retten til å bestemme over eget liv og økonomi. Enkeltmennesket er, sammen med familien og eiendomsretten, det grunnleggende i samfunnet.

Vi tar sterk avstand fra forskjellsbehandling av mennesker basert på kjønn, religion eller etnisk opprinnelse, og vil verne om de rettigheter som Grunnloven legger opp til, som eiendomsrett, næringsfrihet, den personlige frihet, ytringsfrihet, trosfrihet og organisasjonsfrihet.

Det offentliges makt må begrenses, slik at individets rettigheter og handlefrihet bevares. Det offentlige skal ikke ta på seg oppgaver som like godt kan løses av enkeltpersoner, bedrifter og organisasjoner.

Vi vil bruke statlig differensiert stykkprisfinansiering av offentlig finansierte tjenester som et viktig virkemiddel for å flytte makt fra politikere og byråkrati til innbyggerne.

Vi tar avstand fra enhver form for totalitær og autoritær statsmakt og ideologier som sikter mot dette, og stiller oss svært kritiske til enhver overføring av myndighet fra borgerne til det offentlige.

Vår politikk bygger på folkestyre, med desentralisert politisk makt og avgjørelse i folkevalgte organer, samt å lovfeste bindende folkeavstemminger som en del av vårt konstitusjonelle system. De politiske nivåer begrenses til kommune og stat.

Et demokratisk styre

Fremskrittspartiet mener at alle myndige borgere av landet må ha stemmerett med lik verdi og betydning ved valg av politiske organer. For stortingsvalg bør dette gjelde alle myndige, norske statsborgere, og ved andre valg bør dette gjelde alle myndige borgere i det geografiske området det gjeldende organ skal ha myndighet. Fremskrittspartiet vil arbeide for en valgordning som kan realisere en slik målsetting.

Sametinget er et politisk organ som ikke er i tråd med Fremskrittspartiets demokratiske prinsipper. Dette er et organ der stemmerett og valgbarhet utelukkende er basert på etnisk tilhørighet.

Fremskrittspartiets samepolitiske program er et supplement til gjeldende prinsipp- og handlingsprogram (stortingsvalgsprogram), med enkelte programformuleringer hentet fra dette, samt presiseringer rundt problemstillinger som i særlig utstrekning gjelder den samiske befolkning.

ILO-konvensjonen

ILO-konvensjon nr. 169 hjemler grunnlag for at enkelte etniske grupperinger skal kunne gis særrettigheter på bekostning av andre innenfor et felles bosetningsområde. Uten å ta stilling til dette på internasjonal basis, mener Fremskrittspartiet at denne konvensjonen er irrelevant som instrument for å regulere forholdet mellom samisk og norsk etnisitet i vårt land. Innenfor

både samisk og norsk tenkning står rimelighetsbetraktninger og rettferdighetssans høyt i kurs. Ingen av grupperingene skal forfordes på bakgrunn av språk og etnisitet. De politiske avveiningene må følge de samme prinsipper som overfor andre sammenlignbare næringer i Norge. Det må være sårbarhetsbetraktninger i forhold til næringen som avgjør, ikke utøvernes etnisitet.

Samisk kultur

Fremskrittspartiet ser det som viktig og berikende for Norge å opprettholde samisk språk, kultur og tradisjoner i de områder hvor samene tradisjonelt har vært bosatt, og hvor de har hatt sitt virke. Arbeidet med å sikre dette bør imidlertid gjøres gjennom ordinære folkevalgte organer eller organer med utspring fra disse, samt på frivillig basis.

Det offentlige har et ansvar for å bidra til å holde samisk språk og kultur, samt samiske tradisjoner i hevd.

Sametinget

Fremskrittspartiet ønsker å nedlegge Sametinget i sin nåværende form, som eget folkevalgt organ. Inntil dette målet er oppnådd vil Fremskrittspartiet, gjennom valg til sametinget, forsøke å benytte posisjonen der til å sikre likebehandling av etniske grupper.

Retten til land og vann

Fremskrittspartiet ønsker lik rett til bruk av land og vann for alle i Norge. Det samme må legges til grunn for Hålogalandsallmenningen. Det skal ikke være noen forskjellsbehandling basert på etnisk tilhørighet.

Naturressurser i samiske områder bør behandles på lik linje med hvordan slike ressurser behandles i landet for øvrig.

Språk og utdanning

Fremskrittspartiet anser norsk og samisk som likeverdige språk. Likevel er det en forutsetning for en nasjon at folket har en felles språklig plattform. Norsk må derfor være hovedspråket i den norske skole. I kommuner i forvaltningsområdet for samisk språk bør imidlertid samisk tilbys som valgfritt sidemål. Tilstrekkelig samisk undervisningsmaterieil for slik opplæring skal være tilgjengelig.

Fremskrittspartiet ønsker ikke at kommuner i forvaltningsområdet for samisk språk skal gis et generelt pålegg om å benytte samisk språk, men at de selv skal avgjøre om, og i hvilken grad, samisk skal benyttes.

Næringsvirksomhet

Fremskrittspartiet er svært opptatt av å gi gode rammevilkår for næringslivet i Norge, og erkjenner at enkelte næringer i distriktene har spesielle utfordringer. Dette gjelder blant annet eksportnæringer, turistnæringer og primærnæringer. Disse utfordringene berører også den samiske befolkningen.

REISELIVSNÆRINGEN

Reiselivsnæringen er viktig for sysselsetting og verdiskaping i hele landet, og særlig i distriktene. Norsk reiseliv har et stort potensial for vekst, ikke minst fordi Norge har særegne kvaliteter i form av spennende natur og kultur som burde fremstå som attraktivt for den moderne turist. Fremskrittspartiet mener at denne næringen i langt større grad må på den næringspolitiske agendaen, slik at rammebetingelsene kan forbedres.

Samene har, etter Fremskrittpartiets vurdering, andre og spennende forutsetninger som minoritetsgruppe i forhold til reiseliv, med sin kultur og sitt tradisjonelle levesett. Det er viktig at det også legges til rette for utvikling av reiselivsnæringer som eksempelvis scootersafari.

Fremskrittspartiet har en liberal holdning i forhold til motorferdsel i utmark vinterstid. Veier som ikke brøytes vinterstid, og gamle ferdselsårer bør kunne benyttes som scooterløyper, i tillegg til at det også bør kunne opprettes andre leder hvor kjøring kan foregå.

Det skal være opp til den enkelte kommune selv å avgjøre dette.

Fremskrittspartiet vil:

- 1 Styrke merkevarebyggingen av Norge som reisemål både nasjonalt og internasjonalt, deriblant den samiske kultur.
- 2 Behandle reiselivsnæringen på lik linje med andre konkurranseutsatte næringer.
- 3 Ha en mer liberal holdning til motorferdsel i utmark vinterstid.

REINDRIFT

Fremskrittspartiet mener at reindrift må behandles som annen næringsvirksomhet. Næringen bør utøves så fritt som mulig, og det offentlige ansvar bør begrenses til en fornuftig ressursforvaltning av offentlige beitemarker.

Tap av reinsdyr på beite ved rovdyrangrep har etter hvert blitt et stort problem for reindriftnæringen i samiske områder. Forvaltning av rovviltbestanden må sikres på lokal basis. Videre må det pålegges staten å gi erstatning ved tap av dyr.

Fremskrittspartiet vil ikke at sametinget skal overta forvaltningen av reindriftsavtalen.

Fremskrittspartiet vil:

- 1 Gradvis redusere subsidier til reindrift.
- 2 Arbeide for en fornuftig ressursforvaltning av offentlige beitemarker.
- 3 Redusere byråkratiet overfor reindriftnæringen.
- 4 Behandle reindriftnæringen som andre næringer.

DUODJI

Duodji er et samlebegrep på ulike samiske virksomheter innen husflid, kunsthåndverk, sløyd og småindustri, og er med på å bidra til å opprettholde samisk kultur og tradisjon. Likeledes er duodji viktig for satsingen på turisme i samiske områder. Fremskrittspartiet ønsker å opprettholde fagopplæring innen duodji i skoleverket.